

Предизвикани размисли

Народната поговорка гласи: „Помогни си сам, за да ти помогне Господ“. Годици наред русенци не се сещаха за нея или се бояха да я приложат. Докато обгазяването от „братския“ румънски бряг (прилагателното е онаследено от дружбата между Живков и Чаушеску!) надмина всякакви допустими граници и взриви народното търпение.

От първите манифестации пред партийния дом мина доста време, десетки правителствени декларации и уверения залъгваха доверчивите русенци. Всъщност тяхното доверие бе израз на добро възпитание и граждански жест — в тия трудни времена да не се обременяват ръководните органи с допълнително напрежение. Но русенци никога не са били наивници и страхливици, нито ще позволят да ги смятат за такива! Впрочем доказателствата са очевидни: символични и ефективни стачки на Дунав мост, хиляди подписи, които продължават да пълнят тетрадките, и пре-

дизвикаха първите сериозни постъпки от страна на правителството и Великото народно събрание. И въпреки това обгазяванията, макар и не така дръзко, продължават... Не бихме могли да очакваме великодушен реверанс от нашите съседи — те също зачитават свои, икономически

да ни заблуждават, че заплахата над нашия град ще трогне румънските съседи. И когато срещаме любезно прикритата им неотстъпчивост, глупаво е да превръщаме правната си безпомощност в озлобление. Може и цял свят да ни съчувства, но морал и право са две различни неща,

МИМИКРИИТЕ НА ХЛОРНАТА НАПАСТ

интереси, при цялата им, все че действително проявена за гриженост.

Сложни са средствата, способни да въздействуват на една суверенна държава — дипломатически срещи, сезиране на световната общественост, постоянен натиск чрез преса, меморандуми, компромисни придвижвания към желаната цел... Но нека не забравяме, че румънският завод се намира в чужда земя, зад граничната бариера, която не можем да прескочим. Хуманните ни мотиви не бива

и ние трябва да го осъзнаем, за да не храним празни илюзии в бърза и справедлива спогодба. Демонстрираната за гриженост, сериозните уверения, дори малките практически жестове от румънска страна са само стъпка към радикалното решаване на проблема, а всъщност ловки политически мимикрии.

Нека бъдем реалисти — контролът на смесените комисии, международните експертизи, постоянните и остри протести от наша страна са ЕДИНСТВЕНИТЕ НИ И

НЕГАРАНТИРАНИ средства за успех. И все пак те са достатъчно силни, за да внесат нов климат в безкрайните и мъчителни преговори.

Дълго отлаганият диалог на най-високо равнище най-после започна и той ни ободрява, но и тревожи с общите си формулировки за „вземане на необходимите мерки“ и с хитрините на румънските партньори. Очевидно е, че искат да печелят време, да за-

мисна решителност. Те ползват и ще ползват демократичния способ на стачките в границите на овладяната разумност. Това придава достойнство и висок авторитет на всички русенски акции и печели симпатиите и подкрепата на целия български народ.

Но нека се върнем към народната поговорка — не трябва да чакаме наготово, а да си помагаме сами. Като подсещаме и настояваме за

пазят завода, да ни залъжат с контрола на смесените комисии. Но ето, че от румънския бряг дойде отровен газ, който вече не можем да идентифицираме... По същество това е укрепване на Дамоклевия меч, който ще продължава да вис над нашия град — само че конският косяк ще бъде заменен с копринен...

Затова русенци остават нащрек, без ескалация на напрежението, но и с твърдост, която респектира и не оставя съмнение в една безкомпро-

нашите жизнени права. И не да се примиряваме с реконструкцията на заводите в Химкомбината в Гюргево, а да искаме тяхното закриване. За това са нужни твърдост, инициативност и безкомпромисност. Такива са времената, че само добрите правителствени намерения не могат да решат проблемите. Нужна е помощ и „отдолу“.

С готовността си за нови стачки и протести русенци си помагат сами — дано и го спод да ги чуе!

Борис НИКОЛОВ